

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาพของผู้สูงอายุ ชุมชนบ้านเมืองกีด ตำบลกีดช้าง อำเภอมะแม่ง จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้ มีขอบเขตในการศึกษาทั้งหมด 6 ด้าน คือ ปัจจัยด้านการรับประทานอาหาร ปัจจัยด้านการออกกำลังกายและการพักผ่อน ปัจจัยด้านการตรวจสุขภาพ และการได้รับบริการด้านสาธารณสุข ปัจจัยการร่วมกิจกรรมด้านสุขภาพ ปัจจัยด้านรายได้และรายจ่ายและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัย เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์และสังเกตจากกลุ่มตัวอย่างได้ครบทั้ง 77 คน และนำเสนอผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (ตารางที่ 4.1)

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาพของกลุ่มตัวอย่าง (ตารางที่ 4.2 ถึง ตารางที่ 4.21)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ เป็นข้อมูลด้านอายุ เพศและการศึกษา ซึ่งแสดงรายละเอียดตามตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ เพศ และการศึกษา

ข้อมูล	จำนวน (n=77)	ร้อยละ
อายุ		
น้อยกว่า 66 ปี	23	29.87
65-69 ปี	12	15.58
70 - 74 ปี	15	19.48
75- 79 ปี	13	16.89
80 ปีขึ้นไป	14	18.18
เพศ		
หญิง	41	53.25
ชาย	36	46.75
การศึกษา		
ประถมศึกษา	56	72.73
ไม่เคยเข้าโรงเรียน	21	27.27

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุน้อยกว่า 65 ปี ร้อยละ 29.87 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 53.25 และการศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 72.73

จากการสังเกตลักษณะของกลุ่มตัวอย่างในด้านสุขภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ผมเป็นสีขาวปนดำ ผิวพรรณแห้งกร้าน เล็บตัดสั้น สะอาด เป็นสีชมพู และขณะให้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างมีอารมณ์ดีมาก

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาพของผู้สูงอายุ

1. ปัจจัยด้านการรับประทานอาหาร

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามที่มาของอาหาร ผู้รับผิดชอบในการซื้ออาหาร และแหล่งที่มาของวัตถุดิบอาหาร

ข้อมูล	จำนวน (n=77)	ร้อยละ
ที่มาของอาหาร		
ทำอาหารรับประทานเอง	74	96.10
ซื้ออาหารสำเร็จรับประทาน	3	3.90
ผู้รับผิดชอบในการซื้ออาหาร		
บุตร หลาน ญาติ	44	57.14
ซื้อด้วยตนเอง	23	29.87
แม่บ้าน	8	10.39
พ่อบ้าน	2	2.60
ที่มาวัตถุดิบในการประกอบอาหาร		
เพาะปลูกเอง	28	36.36
ซื้อ	26	33.77
ซื้อทั้งซื้อและเพาะปลูกเอง	23	29.80

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ทำอาหารรับประทานเองในครอบครัว ร้อยละ 96.10 โดยมีบุตร หลาน ญาติเป็นผู้รับผิดชอบในการซื้ออาหารร้อยละ 57.14 และวัตถุดิบในการประกอบอาหารได้จากการเพาะปลูกเอง ร้อยละ 33.36

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนมื้ออาหารหลักและอาหารว่างที่รับประทานต่อวัน

ข้อมูล	จำนวน (n=77)	ร้อยละ
จำนวนมื้ออาหารต่อวัน		
3 มื้อ	76	98.70
2 มื้อ	1	1.30
อาหารว่าง		
รับ (ผลไม้ ขนมปัง ขนมไทย)	69	89.61
ไม่รับ	8	10.39

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับประทานอาหาร 3 มื้อต่อวัน ร้อยละ 98.70 และรับประทานอาหารว่าง (ผลไม้ ขนมปัง ขนมไทย) ร้อยละ 89.61

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชนิดผักและเนื้อสัตว์ที่รับประทานมากที่สุด

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อสัตว์		
หมู	26	33.76
ปลา	25	32.47
ไก่	18	23.37
วัว/ควาย	8	10.39
ผัก		
ผักกาด	24	31.17
ผักพื้นบ้านทั่วไป	23	29.87
กะหล่ำปลี	7	9.09
ผักบุ้ง	5	6.49
ไม่แน่นอน*	18	23.38

* ไม่แน่นอน หมายถึง การรับประทานผักบ้างในบางมื้อและไม่ระบุว่ารับประทานผักประเภทใดมากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างรับประทานเนื้อสัตว์มากที่สุด คือ เนื้อหมู ร้อยละ 33.76 และผักที่รับประทานมากที่สุดคือ ผักกาด ร้อยละ 31.17

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวิธีการปลูก

วิธีการปลูก	จำนวน	ร้อยละ
ต็ม	40	51.95
นึ่ง	30	38.96
ผัด	7	9.09

จากตารางที่ 4.5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างปลูกผัดด้วยการต็ม ร้อยละ 51.95

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวิธีการปรุงเนื้อสัตว์

วิธีการปรุง	จำนวน	ร้อยละ
แกง	36	46.75
ปิ้ง/ย่าง	23	29.87
ผัด/ทอด	15	19.48
การปรุงแบบไม่สุก	3	3.89

จากตารางที่ 4.6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างปรุงเนื้อสัตว์ด้วยการแกง ร้อยละ 46.75

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทข้าวที่รับประทาน และแหล่งที่มาของข้าว

ข้อมูล	จำนวน (n=77)	ร้อยละ
ประเภทข้าว		
ข้าวเหนียว	53	68.83
ทั้งข้าวเหนียวและข้าวเจ้า	21	27.27
ข้าวเจ้า	3	3.90
แหล่งที่มาของข้าว		
ทำนาเอง	39	50.65
ซื้อ	38	49.35
ซื้อครั้งละ (ลิตร)		
1 – 10 ลิตร	7	9.09
11 - 20 ลิตร	11	14.29
21 ลิตรขึ้นไป	20	25.97

จากตารางที่ 4.7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างรับประทานข้าวเหนียว ร้อยละ 68.83 โดยแหล่งที่มาของข้าวมาจากการทำนาเอง ร้อยละ 50.65

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรสชาติของอาหารที่ชอบและ
การใช้ผงชูรส

ข้อมูล	จำนวน (n=77)	ร้อยละ
รสชาติของอาหารที่ชอบ		
รสกลมกล่อม	46	59.74
รสจืด	20	25.97
รสเผ็ด	7	9.09
รสเค็ม	4	5.20
ผงชูรส		
ใช่	48	62.34
ไม่ใช่	29	37.66

จากตารางที่ 4.8 พบว่า รสชาติของอาหารที่กลุ่มตัวอย่างชอบ คือ รสกลมกล่อม ร้อยละ 59.74 และใช้ผงชูรส ร้อยละ 62.34

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทเครื่องคั้มและแอลกอฮอล์

ข้อมูล	จำนวน (n=77)	ร้อยละ
ประเภทเครื่องคั้ม		
นมถั่วเหลือง	32	41.56
น้ำข้าวกล้อง	16	20.78
นมวัว	13	16.88
น้ำผลไม้	12	15.58
เครื่องคั้มชูกำลัง	4	5.19
แอลกอฮอล์		
ไม่คั้ม	52	67.53
คั้ม	25	32.47

จากตารางที่ 4.9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างคั้มนมถั่วเหลือง ร้อยละ 41.56 และไม่คั้มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 67.53

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพฤติกรรมเกี่ยวกับบุหรี่

พฤติกรรมเกี่ยวกับบุหรี่	จำนวน (n=77)	ร้อยละ
ไม่สูบ	31	40.26
สูบ	23	29.87
เคยสูบแต่เลิกแล้ว	23	29.87

จากตารางที่ 4.10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่สูบบุหรี่ ร้อยละ 40.26

2. ปัจจัยด้านการออกกำลังกายและการพักผ่อน

ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการออกกำลังกาย วิธีการออกกำลังกาย ความถี่ในการออกกำลังกาย ระยะเวลาที่ใช้ในการออกกำลังกาย/ครั้ง สถานที่ในการออกกำลังกาย ผู้ร่วมออกกำลังกายและผลการออกกำลังกาย

การออกกำลังกาย	จำนวน (n=50)	ร้อยละ
ไม่ออก	27	35.06
ออกกำลังกาย	50	64.94
วิธีการออกกำลังกาย		
การเดิน	39	78.00
การทำงานที่ใช้แรงกาย	11	22.00
ความถี่ในการออกกำลังกาย		
ทุกวัน	47	94.00
2 – 3 วัน/สัปดาห์	3	6.00
ระยะเวลาที่ใช้ในการออกกำลังกาย/ครั้ง		
น้อยกว่า 30 นาที	19	38.00
ระหว่าง 30-45 นาที	12	24.00
มากกว่า 45-60 นาที	6	12.00
ไม่แน่นอน	13	26.00
สถานที่ในการออกกำลังกาย		
ในบ้าน	32	64.00
ภายในหมู่บ้าน	10	20.00
สวน/ไร่	8	16.00
ผู้ร่วมออกกำลังกาย		
ไม่มี	48	96.00
มี	2	4.00
ผลการออกกำลังกาย		
ร่างกายแข็งแรง	41	82.00
สุขภาพดีขึ้น	9	18.00

จากตารางที่ 4.11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการออกกำลังกาย ร้อยละ 64.94 ด้วยการเดิน ร้อยละ 78.00 และออกกำลังกายทุกวัน ร้อยละ 94.00 ใช้เวลาน้อยกว่า 30 นาที/ครั้ง ร้อยละ 38.00 ออกกำลังกายในบ้าน ร้อยละ 64.00 ไม่มีผู้ร่วมออกกำลังกาย ร้อยละ 96.00 และผลการออกกำลังกายทำให้ร่างกายแข็งแรง ร้อยละ 82.00

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเวลาเข้านอนและเวลาตื่นนอน

ข้อมูล	จำนวน (n=77)	ร้อยละ
เวลาเข้านอน		
ก่อน 20.00 น.	10	12.99
20.00 - 21.00 น.	63	81.81
หลัง 21.00 น.	4	5.20
เวลาตื่นนอน		
ก่อน 04.00 น.	6	7.80
04.00 - 06.00 น.	60	77.92
หลัง 06.00 น.	11	14.28

จากตารางที่ 4.12 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เข้านอนระหว่างเวลา 20.00-21.00 น. ร้อยละ 81.81 และตื่นนอนเวลา 04.00-06.00 น. ร้อยละ 77.92

3. ปัจจัยด้านการตรวจสอบสุขภาพและการได้รับบริการด้านสาธารณสุข

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการตรวจสอบสุขภาพประจำปีและโรคประจำตัว

	สุขภาพ	จำนวน (n=77)	ร้อยละ
การตรวจสอบสุขภาพประจำปี			
	ตรวจ	40	51.95
	ไม่ตรวจ	37	48.05
โรคประจำตัว			
	มี	59	76.62
	โรคความดัน	24	40.67
	เป็นหลายโรค	16	13.56
	โรคกระเพาะอาหาร	11	18.64
	โรคปวดเข่าปวดข้อ	8	13.56
	ไม่มี	18	23.38

จากตารางที่ 4.13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับการตรวจสอบสุขภาพประจำปี ร้อยละ 51.95 และมีโรคประจำตัว ร้อยละ 76.62

ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเดินทางไปสถานพยาบาล พาหนะที่ใช้เดินทาง ระยะทางไปสถานพยาบาล และระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทาง

ข้อมูล	จำนวน (n=77)	ร้อยละ
การเดินทางไปสถานพยาบาล		
สะดวก	73	94.81
ไม่สะดวก	4	5.19
พาหนะที่ใช้เดินทาง		
รถยนต์ส่วนตัว	45	58.44
รถโดยสารประจำทาง	13	16.88
รถมอเตอร์ไซด์ส่วนตัว	11	14.29
เดิน	8	10.39
ระยะทางไปสถานพยาบาล		
น้อยกว่า 5 กิโลเมตร	19	24.68
30-49 กิโลเมตร	42	54.54
50 กิโลเมตร ขึ้นไป	16	20.78
ระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทาง		
น้อยกว่า 30 นาที	54	70.13
31-60 นาที	13	16.88
61 นาที ขึ้นไป	10	12.99

จากตารางที่ 4.14 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความสะดวกในการเดินทางไปสถานพยาบาล ร้อยละ 94.81 โดยใช้รถยนต์ส่วนตัว ร้อยละ 58.44 ระยะทางไปสถานพยาบาล ระหว่าง 30-49 กิโลเมตร ร้อยละ 54.54 และระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางน้อยกว่า 30 นาที ร้อยละ 70.13

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการใช้บริการสวัสดิการทางการแพทย์
ของรัฐ การเยี่ยมบ้านจากอาสาสมัครประจำหมู่บ้านและความรู้ที่ได้รับ

การใช้บริการ	จำนวน (n=77)	ร้อยละ
ใช้สวัสดิการของรัฐ	76	98.70
ใช้สวัสดิการของรัฐและเอกชน	1	2.60
การเยี่ยมบ้าน		
ไม่มี	26	33.77
มี	51	66.23
ความรู้ที่ได้รับ		
เรื่องสุขภาพทั่วไป	21	27.27
เรื่องความดัน	15	19.48
เรื่องยุงลาย/ไข้เลือดออก	10	12.99
การออกกำลังกาย	5	6.49

จากตารางที่ 4.15 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้บริการสวัสดิการทางการแพทย์ของรัฐ ร้อยละ 98.70 และได้รับการเยี่ยมบ้านจากอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน ร้อยละ 66.23 โดยได้รับความรู้เรื่องสุขภาพทั่วไป ร้อยละ 27.27

ตารางที่ 4.16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการรับประทานยา แหล่งที่ได้รับยา
วิธีการปฏิบัติกรณีนที่ไม่มีรับประทาน

ข้อมูล	จำนวน (n=77)	ร้อยละ
มีรับประทาน	65	84.42
แหล่งที่ได้รับยา		
โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข	35	45.46
สถานบริการสุขภาพในชุมชน/อนามัย	16	20.78
คลินิกเอกชน	12	15.58
โรงพยาบาลเอกชน	2	2.60
วิธีการปฏิบัติกรณีนที่ไม่มีรับประทาน	12	15.58
ไม่ทำอะไรเลย (ปล่อยให้หายเอง)	9	11.68
ทำ/ซื้อยาสมุนไพรกินเอง	2	2.60
รับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ	1	1.30

จากตารางที่ 4.16 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีรับประทาน ร้อยละ 84.42 ได้รับยาจาก
โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ร้อยละ 45.46 และไม่ทำอะไรเลยกรณีที่ไม่มียา ร้อยละ
11.68

4. ปัจจัยด้านการร่วมกิจกรรมด้านสุขภาพ

ตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม การร่วมกิจกรรมด้านสุขภาพ การร่วมกิจกรรมด้านศาสนา/วัฒนธรรม

ข้อมูล	จำนวน (n=77)	ร้อยละ
การร่วมกิจกรรมด้านสุขภาพ		
ร่วม (การตรวจวัดความดัน การให้ความรู้เรื่องอาหารที่ถูก สุขลักษณะ การออกกำลังกาย)	59	76.62
ไม่ร่วม	18	23.38
การร่วมกิจกรรมด้านศาสนา/วัฒนธรรม		
มี (การฟังเทศน์ การร่วมพิธีบายสิสู่ขวัญ และพิธี รดน้ำดำหัว)	77	100.00

จากตารางที่ 4.17 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร่วมกิจกรรมด้านสุขภาพ (การตรวจวัดความดัน การให้ความรู้เรื่องอาหารที่ถูกสุขลักษณะ การออกกำลังกาย) ร้อยละ 76.62 และร่วมกิจกรรมด้านศาสนา/วัฒนธรรม (การฟังเทศน์ การร่วมพิธีบายสิสู่ขวัญ และพิธีรดน้ำดำหัว) ร้อยละ 100

5. ปัจจัยด้านรายได้และรายจ่าย

ตารางที่ 4.18 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้

แหล่งที่มาของรายได้	จำนวน (n=77)	ร้อยละ
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	48	62.34
ประกอบอาชีพด้วยตนเอง	29	37.66
น้อยกว่า 1,000 บาท	8	10.39
1,000 – 5,000 บาท	18	23.37
5,001 บาทขึ้นไป	3	3.90
เงินช่วยเหลือจากรัฐบาล	77	100
เงินช่วยเหลือจากบุคคลอื่น		
ไม่ได้รับการช่วยเหลือ	51	66.23
ได้รับความช่วยเหลือ	26	33.76
น้อยกว่า 500 บาท	11	14.29
500-1,000 บาท	11	14.29
1,001 บาทขึ้นไป	4	5.19

จากตารางที่ 4.18 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพ ร้อยละ 62.34 ประกอบอาชีพด้วยตนเอง ร้อยละ 37.66 โดยได้รับเงินช่วยเหลือจากรัฐบาล ร้อยละ 100 และไม่ได้รับเงินช่วยเหลือจากบุคคลอื่น ร้อยละ 66.23

ตารางที่ 4.19 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายจ่ายด้านต่างๆ

รายจ่ายด้านต่างๆต่อเดือน	จำนวน (n=77)	ร้อยละ
ค่าอาหาร		
จ่ายเอง	49	63.64
น้อยกว่า 500 บาท	2	2.60
500 – 2,000 บาท	40	51.95
2,001 บาทขึ้นไป	7	9.09
บุตรหลานรับผิดชอบค่าใช้จ่าย	28	36.3
ค่าเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม		
บุตรหลานรับผิดชอบค่าใช้จ่าย	66	85.71
จ่ายเอง	11	14.29
100 บาท	5	6.50
200 บาท	1	1.30
500 บาท	4	5.19
1000 บาท	1	1.30
ค่าสาธารณูปโภคต่าง ๆ (เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ฯลฯ)		
บุตรหลานรับผิดชอบค่าใช้จ่าย	56	72.73
จ่ายเอง	14	18.18
น้อยกว่า 100 บาท	6	7.79
100 – 600 บาท	12	15.58
601 บาทขึ้นไป	3	3.90
ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ (เช่น ค่ายา ค่ารักษาพยาบาล ฯลฯ)		
ไม่เสียค่าใช้จ่าย	75	97.40
40 บาท	2	2.60

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

รายจ่ายด้านต่างๆต่อเดือน	จำนวน (n=77)	ร้อยละ
ค่าฌาปนกิจ		
บุตรหลานรับผิดชอบค่าใช้จ่าย	62	80.52
จ่ายเอง	15	19.48
100 บาท	11	14.28
200 บาท	3	3.90
800 บาท	1	1.30

จากตารางที่ 4.19 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีรายจ่ายด้านต่าง ๆ ต่อเดือน คือ จ่ายค่าอาหารเอง ร้อยละ 63.64 บุตรหลานรับผิดชอบค่าเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม ค่าฌาปนกิจ และค่าสาธารณูปโภคต่าง ๆ (เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ฯลฯ) ร้อยละ 85.71, 80.52 และ 72.73 ตามลำดับ ไม่เสียค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ (เช่น ค่ายา ค่ารักษาพยาบาล ฯลฯ) ร้อยละ 97.40

6. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 4.20 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามบ้านที่อยู่อาศัย จำนวนสมาชิกในบ้าน และสถานที่สำคัญที่อยู่ใกล้บ้าน/ที่พักอาศัย

ข้อมูล	จำนวน (n=77)	ร้อยละ
บ้านที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง		
เป็นของตนเอง	74	96.10
ไม่ใช่ของตนเอง	3	3.90
จำนวนสมาชิกในบ้าน		
อยู่คนเดียว	12	15.58
2 – 3 คน	39	50.65
4 – 5 คน	22	28.57
มากกว่า 5 คนขึ้นไป	4	5.20
บ้าน/ที่พักอาศัยอยู่ใกล้สถานที่สำคัญ		
หน่วยงานราชการ	31	40.26
โรงเรียน	26	33.76
วัด/โบสถ์/มัสยิด	11	14.28
สถานเลี้ยงสัตว์	6	7.80
โรงพยาบาล/สถานีนอนามัย	3	3.90

จากตารางที่ 4.20 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีบ้านที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง ร้อยละ 96.10 โดยมีจำนวนสมาชิกในบ้าน คือ 2 – 3 คน ร้อยละ 50.65 และที่พักอยู่ใกล้หน่วยงานราชการ ร้อยละ 40.26

จากการสังเกตลักษณะบริเวณที่อยู่อาศัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความสะดวกในการใช้น้ำอุปโภคบริโภค โดยใช้น้ำบ่อในบริเวณบ้าน มีการปลูกผักสวนครัวและไม้ผลที่ให้ร่มเงา เช่น มะม่วง ชมพู่และลำไย โดยใช้ปุ๋ยจากธรรมชาติ ไม่ใช้ยาฆ่าแมลง มีการจัดเก็บขยะมูลฝอยโดยการฝังกลบ อากาศปลอดโปร่ง การคมนาคมมีความสะดวก มีถนนคอนกรีตทั้งหมู่บ้าน

ตารางที่ 4.21 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการทำความสะอาดบ้าน จำนวนครั้ง การทำความสะอาดบ้าน และผู้ที่ทำความสะอาดบ้าน

ข้อมูล	จำนวน (n=77)	ร้อยละ
ไม่ทำ	1	1.30
ทำความสะอาดบ้าน	76	98.70
จำนวนครั้งการทำความสะอาดบ้าน		
ทำประจำทุกวัน	56	72.72
ทำ 1 – 2 ครั้ง/อาทิตย์	3	3.90
ทำ 3 - 4 ครั้ง/อาทิตย์	15	19.48
ทำ 5 – 6 ครั้ง/อาทิตย์	3	3.90
ผู้ที่ทำความสะอาดบ้าน		
ตนเอง	41	53.25
ญาติ/ลูกหลาน	15	19.48
สมาชิกในครอบครัว	11	14.28
แม่บ้าน/ภรรยา	9	11.69
พ่อบ้าน/สามี	1	1.30

จากตารางที่ 4.21 พบว่า บ้านของกลุ่มตัวอย่างมีการทำความสะอาด ร้อยละ 98.70 โดยทำประจำทุกวัน ร้อยละ 72.72 และทำความสะอาดด้วยตนเอง ร้อยละ 53.25

จากการสังเกตลักษณะบ้านที่ตั้งของห้องน้ำและที่ตั้งของห้องครัว พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีลักษณะบ้านเป็นบ้านไม้ยกพื้นสูง มีหน้าต่าง ไม่มีมุ้งลวด ใช้มุ้งนอนป้องกันแมลง ที่ตั้งของห้องน้ำส่วนใหญ่อยู่ในบ้าน ลักษณะส้วมเป็นแบบนั่งยอง มีโถ่งน้ำและถังเก็บน้ำ ที่ตั้งของห้องครัวอยู่ภายในบ้าน มีตู้กับข้าวและฝาชี ไม่มีโต๊ะอาหาร ใช้ทั้งเตาแก๊สและเตาถ่าน